

Politika

urejanja
prostora
Republike
Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PROSTOR IN ENERGIJO
URAD RS ZA PROSTORSKO PLANIRANJE

**Politika urejanja prostora
Republike Slovenije**

Politika urejanja prostora Republike Slovenije

Politika urejanja prostora Republike Slovenije je dokument, ki ga je 20. decembra 2001 sprejela Vlada RS.

Koordinacija in priprava posameznih vsebin:

Urad RS za prostorsko planiranje, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo

Ožja delovna in uredniška skupina:

Jelena Hladnik, Urad RS za prostorsko planiranje, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
mag. Janja Kreitmayer, Urad RS za prostorsko planiranje, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
Tomaž Vuga
mag. Alma Zavodnik Lamovšek

K pripravi so pomembno prispevali:

Sektor za državno prostorsko planiranje, Urad RS za prostorsko planiranje Ministrstva za okolje, prostor in energijo
mag. Vladimir Braco Mušič
Dušan Ogrin
dr. Vladimir Drozg

Izdajatelj in založnik:

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
Urad RS za prostorsko planiranje
Dunajska cesta 21, 1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www.gov.si/upp>

Lektoriranje: Majda Tome
Oblikovanje: Futura DDB
Tisk: Gorenjski Tisk
Naklada: 700 izvodov

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

711(491.4)

POLITIKA urejanja prostora Republike Slovenije /
[Pripravil Urad RS za prostorsko planiranje, Ministrstvo za okolje,
prostor in energijo ; uredniška skupina Jelena Hladnik ... et al.] . –
Ljubljana ; Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Urad RS za
prostorsko planiranje, 2002

ISBN 961-6276-23-9

1. Hladnik, Jelena 2. Ministrstvo za okolje in prostor. Urad RS za
prostorsko planiranje
119459072

Politika urejanja prostora Slovenije je skupaj z *Oceno stanja in teženj v prostoru Slovenije* prvi prostorski dokument, s katerim Vlada Republike Slovenije v novem sistemu demokratične ureditve in tržnega gospodarstva določa smeri nadaljnega urejanja prostora, te za prebivalce Slovenije izredno pomembne dejavnosti. S to publikacijo predstavljamo dokument ne le širši strokovni javnosti, ampak tudi vsem, ki kakor koli posredno ali neposredno vplivajo na razvoj dejavnosti, spoštovanje reda in sprejetih norm ravnanja v prostoru ter na varovanje dobrin slovenskega prostora ne le za nas, ampak tudi za naše zanamce.

S Politiko urejanja prostora smo oblikovali temeljno vodilo za dolgoročno, stalno in usklajeno usmerjanje prostorskega razvoja ob spoštovanju pravnega reda države, kulturne samobitnosti naroda in življenjskih interesov vseh državljanov. Z njo smo oblikovali usmeritve za reformo pravnega sistema urejanja prostora in za pripravo Prostorske zasnove Slovenije, ki naj končno zamenja sistemsko in vsebinsko zastarel Dolgoročni plan iz sredine osemdesetih let. Politika urejanja prostora tako temelji na spoznanju, da je vzpostavitev novega sistema prostorskega urejanja nujna in neodložljiva, saj spremembe, ki jih je Slovenija doživela v zadnjih desetih letih – osamosvojitve, sprememba družbenopolitičnega sistema, prehod v tržno gospodarstvo, reforma lokalne samouprave in evropsko povezovanje – skupaj z globalizacijo nezadržno spreminjajo slovenski prostor in zahtevajo prevrednotenje dosedanjih ciljev, norm in praks urejanja prostora v Sloveniji.

Politika urejanja prostora je nastajala vrsto let. Pri njeni pripravi so sodelovali priznani strokovnjaki, potekale so številne strokovne razprave in medsektorska usklajevanja vseh organov, ki vplivajo na urejanje prostora. Z njo je doseženo nujno in dolgo pričakovano soglasje o najpomembnejših ciljih urejanja prostora in o tem, kako jih uresničiti na državni, regionalni in občinski ravni. Hkrati je tudi podlaga za zagotavljanje usklajenega in povezanega delovanja vseh dejavnikov prostorskega načrtovanja na vseh ravneh odločanja.

S tem dokumentom bo Slovenija zagotavljala vzdržni razvoj in postopoma odpravljala slabosti dosedanjega spontanega in enostranskega razvoja v prostorskem, gospodarskem, socialnem in okoljskem pogledu. V procesu evropskega povezovanja pa bo omogočala suvereno odločanje o slovenskem prostoru. Skupaj s Strategijo gospodarskega razvoja in Strategijo regionalnega razvoja je pomemben razvojni dokument države ter okvir za usklajevanje sektorskih politik v prostoru.

Soglasje, doseženo pri pripravi prostorske politike, je zagotovilo za njeno učinkovitost in dolgoročnost, hkrati pa pogoj za njeno vpetost v prizadevanja za tržno gospodarsko učinkovitost in socialno pravičnost v Sloveniji ter za blaginjo in zdravje vseh njenih prebivalcev.

Mag. Janez Kopač
minister za okolje in prostor

V skladu

z Ustavo Republike Slovenije, ki poudarja skrb za javno dobro in naravna bogastva, varstvo zemljišč, zdravo življenjsko okolje, varovanje naravne in kulturne dediščine, stanovanje in lokalno samoupravo, v skladu

z mednarodnimi pogodbami in drugimi sprejetimi obveznostmi v okviru Organizacije združenih narodov, Sveta Evrope in Evropske unije ter drugih mednarodnih dejavnikov urejanja prostora, v skladu

z zakonskimi pristojnostmi in obveznostmi pri urejanju prostora, pospeševanju regionalnega razvoja, usmerjanju demografskega razvoja ter razvoja javnih storitev, gospodarskih in drugih dejavnosti, varstvu in izboljševanju okolja

in na podlagi

ocene stanja in razvojnih teženj

sprejema Vlada RS

Politiko urejanja prostora Republike Slovenije

(1) Politika urejanja prostora Slovenije je po svojem namenu temeljno vodilo za dolgoročno, nenehno in usklajeno usmerjanje prostorskega razvoja ter pomeni doseženo stopnjo soglasja o bistvenih ciljih urejanja prostora ter o načinih in instrumentih za njihovo doseganje na državni, regionalni in občinski ravni ob hkratnem upoštevanju sedanjih in prihodnjih evropskih povezav. Politika urejanja prostora pomeni okvir prizadevanjem za tržno gospodarsko učinkovitost, socialno pravičnost, varnost, blaginjo in zdravje prebivalcev ter okoljsko sprejemljivost posegov v prostor ob spoštovanju pravnega reda države, kulturne identitete in različnosti ter življenjskih interesov vseh državljanov. Politika urejanja prostora je usmeritev za reformo sistema urejanja prostora in vodilo za pripravo Prostorske zasnove Slovenije. Hkrati je tudi podlaga za zagotavljanje usklajenega in povezanega delovanja vseh dejavnikov prostorskega načrtovanja na vseh ravneh odločanja.

Stanje in težnje

(2) Prostor je omejena dobrina. Sodobni razvojni procesi ob hitri globalizaciji gospodarskih in storitvenih dejavnosti, znanja in kulture močno vplivajo na prostor ter spreminjajo ali ogrožajo naravno in bivalno okolje. Geostrateška lega Slovenije, njena velikost in gravitacija obmejnih območij k močnejšim urbanim središčem zunaj Slovenije terjajo povečano skrb za ohranjanje naše identitete in učinkovito gospodarjenje s prostorom. Dosedanja preobrazba prostora je bila v veliki meri stihijaska in se med drugim kaže v težnjah k nesmotrni razpršeni gradnji zunaj strnjjenih naselij ter razvrednotenju kulturne krajine in naselbinske dediščine. K vidni preobrazbi prostora prispevata tudi zaraščanje kmetijskih površin ter gradnja prometne in energetske infrastrukture.

(3) Zaradi pospešenega razvoja tržnega gospodarskega sistema, drobljenja lokalne samouprave in centralizacije oblasti brez logične protiuteži v regionalni organiziranosti ter krize vrednostnega sistema v prehodnem obdobju so preveč prišli do izraza samovolja pri posegih v prostor, zanemarjanje skupnih in dolgoročnih interesov in potreb v prostoru ter ekonomsko in socialno zaostajanje starih industrijskih in obmejnih območij v primerjavi s hitreje se razvijajočimi območji v osrednji in zahodni Sloveniji.

(4) Prostorski razvoj so v Sloveniji poleg zgodovinskih dejavnikov opredeljevale naravne značilnosti prostora, dane s členitvijo na alpsko, predalpsko, dinarsko-kraško, sredozemsko in panonsko območje. Značilnosti slovenskega ozemlja so razgiban relief, velik delež kraškega sveta, sorazmerna omejenost ravninskega sveta, bogastvo površinskih in podzemnih voda, obmorska lega, biotska raznovrstnost, krajinska pestrost, ohranjenost kulturne dediščine in obsežna gozdnatost. Zemljepisne značilnosti so od nekdaj vplivale na ugodno prehodnost slovenskega ozemlja. Ta se danes kaže v slovenskem prometnem križu, ki povezuje

Politika urejanja prostora Slovenije kot temeljno vodilo za dolgoročno, nenehno in usklajeno usmerjanje prostorskega razvoja

Vpliv globalizacije in dosedanjega razvoja Slovenije na preobrazbo prostora

Naravne in ustvarjene danosti prostora kot eno izmed izhodišč politike prostorskega razvoja

Prostorska vprašanja kot posledica pospešenega razvoja tržnega gospodarskega sistema

evropske kopenske prometne smeri in je v enem kraku s pristaniščem v Kopru povezan z morjem. Za Slovenijo sta značilni tudi raznolikost poselitvenih struktur z velikim številom majhnih naselij in številnimi območji razpršene poselitve ter razmeroma visoka raven kakovosti življenja v razmeroma neonesnaženem okolju. Spremenila sta se tudi vloga in pomen podeželja zaradi prodora mestnega načina življenja in nekmetijskih dejavnosti.

(5) V razmeroma kakovostnem slovenskem prostoru so opazni tudi negativni pojavi, ki jim je treba pri urejanju prostora posvetiti še posebno pozornost:

- *stagnacija v naravni rasti prebivalstva, staranje prebivalstva in zmanjševanje deleža aktivnega prebivalstva,*
- *odseljevanje prebivalstva z obmejnih in manj razvitih območjih, ki ga niso ustavili dosednji ukrepi za pospeševanje regionalnega razvoja in pomoč demografsko ogroženim območjem,*
- *velika samovolja pri posegih v prostor, ki se kaže v povečevanju ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč, širjenju suburbanizacije in nove razpršene gradnje z neenakovredno opremljenostjo ter dostopnostjo do gospodarskih in storitvenih dejavnosti, zlasti izobraževanja, zdravstvenega in socialnega varstva,*
- *neuravnoteženost med cestnim in železniškim prevozom ter zapostavljanje posodabljanja železnice in javnega potniškega prometa,*
- *nazadovanje gospodarstva v starih industrijskih območjih,*
- *strukturna in tehnološka nerazvitost kmetijstva, ki je posledica posestne razdrobljenosti in številnih majhnih, nekonkurenčnih obratov in pretežno ostarelega prebivalstva, zaradi česar tako kmetijstvo ne more preživeti brez dopolnilnih dejavnosti in tržnozaščitnih ukrepov,*
- *sistemsko neustrezno zastavljeno varstvo kmetijskih zemljišč, še zlasti znotraj infrastrukturno opremljenih in dobro dostopnih ureditvenih območij mest,*
- *špekulacije s stavbnimi zemljišči zaradi odsotnosti zemljiške politike in nerazvitega trga nepremičnin,*
- *odsotnost aktivne prostorsko uravnotežene stanovanjske politike,*
- *pomanjkljiva in zastarela infrastrukturna opremljenost naselij, kar prispeva k onesnaževanju voda, tal in ozračja ter višjim stroškom delovanja javnih služb,*
- *dolgoročno neurejeno ravnanje z odpadki in gospodarjenje z mineralnimi surovinami,*
- *velika ogroženost kulturne krajine v vplivnih območjih večjih mest,*
- *zaraščanje kmetijske krajine zaradi opuščanja kmetijske pridelave,*
- *onesnaženost podzemnih in površinskih voda ter velika poplavna ogroženost na določenih območjih,*
- *neusklajeni interesi in pritiski pri izrabi potencialov morja, morske obale in širšega obalnega prostora,*
- *nezakonita gradnja objektov ("črne gradnje") in drugi posegi v prostor (površinski odvzemi mineralnih surovin) predvsem zaradi neupoštevanja skupnih in dolgoročnih potreb po prostoru in zdravem okolju, pomanjkljivega izvajanja zakonodaje, neučinkovitega nadzora, splošne strpnosti in medsebojne solidarnosti ob pregonu, pomanjkanja urejenih stavbnih zemljišč ter usmerjevalnih instrumentov in včasih tudi togosti prostorskih izvedbenih aktov,*
- *lokalno preobremenjeno okolje ter povečani pritiski na okolje in prostor zaradi neupoštevanja pravnega reda ter sprememb na gospodarskem in socialnem področju.*

(6) K vsemu navedenemu lahko kot razlog za neučinkovito obvladovanje procesov urejanja prostora prištejemo še sedanjo upravno organiziranost, pri kateri se čuti odsotnost regionalne ravni, ter razhajanje med centralizirano državno upravo in razdrobljenimi, vedno manjšimi občinami. K temu prispevata tudi neusklajeno in nepovezano delovanje sektorjev, ki vplivajo na prostor, ter organizacijsko in strokovno nazadovanje javnih strokovnih služb.

(7) V prihodnje bo prostorski razvoj odvisen od potreb in razvojnih možnosti Slovenije ter njene vključitve v širše evropske povezave, ki jih prinaša pričakovano članstvo v Evropski uniji, pa tudi od procesov globalizacije na vseh področjih. Ob tem se odpirajo vprašanja v zvezi z mobilnostjo delovne sile, prostim pretokom kapitala, lastništvom nepremičnin in čezmejnim sodelovanjem. Pričakujemo lahko nadaljnjo preobrazbo kulturne krajine zaradi prestrukturiranja kmetijstva ob vstopu v EU, povečan pritisk na prostor zaradi tujih vlaganj in interesov zasebnega kapitala ter pritiske na slovenski prostor v infrastrukturnih koridorjih, ki so interes sosednjih držav in regij. Mesta in somestja, ki ležijo v bližini meja z državami Evropske unije, bodo ranljivejša, obenem pa se bodo neposredno vključevala v širše regionalne povezave, tudi zunaj meja Slovenije.

Upravne in institucio-
nalne pomanjkljivosti
kot vzrok za neobvla-
dovanje procesov
urejanja prostora

Vstop v EU kot izziv za
vzdržni prostorski
razvoj

(8) Brez zavestnega in hitrega ukrepanja, se bodo negativne težnje nadaljevale tudi v prihodnje. Tak razvoj bi pomenil nadaljevanje stihijske razpršene gradnje z vse večjo obremenitvijo okolja in višjimi stroški za infrastrukturno opremljanje ter s potratno energetske oskrbo. Selitev osrednjih urbanih dejavnosti v razraščajoča se predmestja že pomeni razvrednotenje mestnih jeder in s tem zmanjšanje njihovih funkcij in kakovosti bivanja. Večanje dnevnih delovnih migracij z osebnim prevozom bi skupaj z nadaljnjim večanjem cestnega tovornega prometa vedno bolj obremenjevalo okolje.

Zavestno in hitro ukrepanje kot pogoj za izboljšanje stanja v prostoru

Temeljna načela in cilji

(9) Politika urejanja prostora temelji na mednarodno opredeljenih načelih prostorskega razvoja in suverena odločanja Slovenije o razvoju in varovanju potencialov in vrednot prostora po načelih vzdržnega razvoja. Ta se kažejo v smotrnih in humanih odločitvah za zagotavljanje bivalnih razmer v zdravem in ustreznem okolju ter enakovrednih možnostih prostorskega razvoja na celotnem ozemlju države.

Vzdržni razvoj na celotnem ozemlju države

(10) Pogoj za izvajanje politike urejanja prostora je pravno in odgovorno ravnanje državne uprave, lokalne samouprave in vseh drugih javnih in zasebnih uporabnikov prostora. Pri tem se bodo upoštevala načela prednostnega uveljavljanja javnega interesa, decentralizacije in smotrne organizacije upravljanja, vključevanja javnosti v urejanje prostora ter smotrne gospodarjenja s prostorom, časom, energijo in denarnimi sredstvi. Pri upravljanju prostora je treba upoštevati lokalne, regionalne, državne in mednarodne dejavnike, ki vplivajo na urejanje prostora.

Prednostno uveljavljanje javnega interesa pri upravljanju prostora

(11) Cilji politike urejanja prostora so:

- *v evropskih povezovalnih procesih uveljaviti primerjalne prednosti in zavarovati nacionalno identiteto ob upoštevanju regionalnih značilnosti in prostorske raznolikosti Slovenije,*
- *pospešiti enakovreden razvoj regij in posameznih interesnih, zlasti obmejnih in strukturno šibkejših območij ter spodbujati medregionalno in čezmejno sodelovanje,*
- *ponovno opredeliti in uveljaviti policentrični koncept razvoja omrežja mest in drugih naselij kot nosilcev razvoja v povezavi z njihovim zaledjem ter zagotavljati enakovredno vključevanje v evropske sisteme,*
- *spodbujati razvoj regionalnih središč kot žarišč razvoja regij,*
- *spodbujati nujno posodabljanje kmetijstva in gozdarstva, da se bosta lahko preobrazila v tehnološko in gospodarsko učinkoviti in konkurenčni panogi, in ob tem ohranjati prostorsko in biotsko raznovrstnost,*
- *pri prestrukturiranju podeželja ohranjati pomembne značilnosti kmetijskih krajin ter avtohtone podeželske poselitvene značilnosti, ki s svojimi značilnimi vzorci predstavljajo kulturno dediščino lokalnega, nacionalnega in evropskega pomena,*
- *z učinkovito prometno in drugo infrastrukturo omogočiti dostopnost do dobrin skupnega pomena, sprejeti izzive novih tehnologij,*
- *pospešiti prostorsko-lokacijsko učinkovitost, okoljsko sprejemljivost naložb ter preudarno rabo virov in s tem pripomoči k večji dolgoročni ekonomski učinkovitosti dejavnosti v prostoru,*
- *zagotoviti upoštevanje pričakovanih podnebnih sprememb in drugih naravnih procesov ter s tem dolgoročno zmanjševati njihove negativne posledice,*
- *pospešiti sanacijo čezmerno onesnaženega okolja ter zagotoviti zdravo bivalno in delovno okolje,*
- *zagotoviti učinkovito upravljanje prostora in okolja ter naravnih vrednot in kulturne dediščine Slovenije, omogočiti enake možnosti dostopa do fizičnih struktur v prostoru ter do informacij in pravnih sredstev v zvezi z urejanjem prostora.*

Usmeritve

(12) Za doseganje zastavljenih ciljev urejanja prostora je treba na vseh ravneh celovito obravnavati poselitev, infrastrukturo in krajino. Pri tem je treba načrtno in smotrnou usmerjati policentrični razvoj omrežja mest in drugih naselij ter preprečevati nadaljnjo stihijsko in razpršeno gradnjo ob hkratni skrbi za razvoj podeželja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in kulturne dediščine.

Usmerjanje policentričnega razvoja omrežja mest in drugih naselij

(13) Skladen razvoj omrežja mest vpliva na celoten razvoj države, zato ga bo treba učinkovito usmerjati in pri tem upoštevati tudi razmere v EU, kjer se že oblikujejo čezmejne prostorske funkcionalne celote ("evroregije") s poudarjeno vlogo vodilnih mest. Zato se bo treba tudi v Sloveniji čim prej opredeliti do formalne organizacije regij, skladne s policentrično zasnovo omrežja mest. Posebno pozornost je treba

Ustanovitev regij za zagotavljanje skladnega prostorskega razvoja

nameniti razvoju regionalnih središč na obmejnih območjih, ki so pod vse izrazitejšim gravitacijskim vplivom močnejših urbanih središč zunaj Slovenije. Za zmanjšanje teh vplivov je treba pospeševati nosilce razvoja na teh območjih in njihovo enakopravno vlogo v tekmi evropskih mest.

Krepitev regionalnih središč na obmejnih območjih

(14) Prostorski razvoj poselitve je treba uravnovati z ustrezno prostorsko in zemljiško politiko ter politiko opremljanja zemljišč z javno infrastrukturo in spodbudami za prenovo naselij in objektov. Razvoj je treba prednostno spodbujati predvsem tam, kjer bo možno zagotavljati izrabo že opremljenih stavbnih zemljišč in smotrno opremljanje z novo javno infrastrukturo.

Uravnavanje prostorskega razvoja z ustrezno zemljiško in komunalno

(15) Skladen razvoj poselitve bo temeljil na celovitih in strokovno utemeljenih planskih usmeritvah, ki naj zagotavljajo prostorsko in funkcionalno povezovanje ter smotrno delitev dejavnosti med posameznimi naselji. S pravočasnim in kakovostnim načrtovanjem naselij je treba preprečevati ne dovolj premišljene ali izsiljene posege na podlagi parcialnih rešitev od lokacije do lokacije. Pri vsakem večjem posegu v prostor je treba zagotoviti predhodno presojo možnih vplivov na urbani in regionalni razvoj.

Prostorsko povezovanje urbanih območij

(16) Glavna značilnost naše urbaniziranosti so sorazmerno majhna mesta, ki se bodo težko vključevala v tekmovalnost z velikimi urbanih središči Evrope, zato se lahko ustreznejše razmere dosežejo le z večjim prostorskim povezovanjem funkcionalnih urbanih regij, naših somestij. Ta naj ob učinkoviti prometni povezanosti in usklajenem regionalnem prostorskem planiranju sestavljajo močne aglomeracije urbanih storitvenih dejavnosti in okolje intenzivnih proizvodnih in storitvenih povezav.

Smotrna raba površin in revitalizacija degradiranih urbanih območij

(17) V mestih je treba pospeševati reurbanizacijo, ki pomeni smotrno rabo že načetih površin, ter revitalizacijo degradiranih urbanih območij kot neizkoriščenih notranjih prostorskih možnosti v mestih in njihovi okolici. Ponovno je treba opredeliti sistem varovanja kmetijskih zemljišč z vidika potreb poselitve, predvsem znotraj razvojnih območij naselij. Spodbujati je treba dejavno politiko mest do razmeščanja urbanih dejavnosti ter vzpostaviti instrumente za ohranjanje in razvoj mestnih jeder in drugih starejših delov naselij. Posebno pozornost je treba namenjati ponovnemu oživljanju in prestrukturiranju gospodarskih dejavnosti na starih industrijskih območjih. V manjših naseljih je treba oblikovati privlačna središča, ki morajo biti s svojimi storitvami dostopna tudi podeželskemu prebivalstvu, ter uveljaviti prostorski red, ki bo zagotovil racionalno infrastrukturo in energetska opremljanje ter skladno podobo naselja.

Skladen razvoj podeželja

(18) Skladno s skupno prostorsko razvojno politiko Evropske unije je treba zagotavljati skladen razvoj podeželja ter primarnih dejavnosti, kmetijstva, gozdarstva in gospodarjenja z vodami. Podeželje postaja zaradi kakovostnih krajinskih in bivalnih značilnosti vse zanimivejše območje stalnega ali občasnega bivanja in dela, zato je treba razvoj na teh območjih usmerjati tako, da se ohranja krajinska in naselbinska dediščina, ter zagotavljati usklajevanje med primarnimi in drugimi rabami prostora. Posebno pozornost je treba nameniti tudi degradiranim krajinam, ki ponekod nastajajo kot posledica različnih intenzivnih rab prostora. Razvojni programi za demografsko ogrožena območja morajo temeljiti na lokalnih značilnostih in primerjalnih prednostih.

Ohranjanje narave v povezavi z rekreacijo

(19) Na območjih zgoščevanja poselitve in pospešenega razvoja drugih dejavnosti bo krajinski prostor bolj obremenjen, zato je treba na njih še posebej skrbeti za ohranjanje narave, hkrati pa zagotavljati zadostne površine za oddih in rekreacijo kot sestavni del kakovostnega bivalnega okolja.

Povečevanje kakovosti bivalnega prostora

(20) Pomemben pogoj za razvoj urbanih središč je kakovost bivalnega prostora, ki na splošno ostaja ena od slovenskih prednosti v primerjavi z drugimi evropskimi regijami. Privlačnost našega urbanega in krajinskega prostora lahko povečujemo le s smotrno razmestitvijo rab ter višjo kakovostjo urbanističnega in krajinskega oblikovanja ter z dobro arhitekturo, usklajeno s prvina naravnih vrednot in kulturne dediščine.

Podpiranje turistične dejavnosti

(21) Turizmu kot eni najhitreje rastočih in pomembnih panog je treba namenjati posebno pozornost, in sicer neposredno s preudarnim umeščanjem in graditvijo potrebnih objektov, posredno pa s skrbjo za ohranitev naravne in kulturne dediščine, ki sta v Sloveniji glavni vir turističnega gospodarstva.

(22) Nadzorovati je treba spreminjanje obstoječih infrastrukturno urejenih industrijskih površin in jih prednostno namenjati za nove proizvodne programe. Energetsko potratno in za okolje obremenjujočo industrijsko proizvodnjo je treba sanirati ali opustiti, hkrati pa podpirati razvoj inovativnih proizvodnih dejavnosti. Zanje je treba s prostorskimi dokumenti zagotoviti ustrezen prostor, v razvojnih programih države in regij ustrezno organizacijsko in finančno podporo, v občinah pa tudi komunalno urejena stavbna zemljišča.

(23) Pri usmerjanju nadaljnjega razvoja prometa in prometne infrastrukture je treba preseči ločeno načrtovanje in upravljanje posameznih podsistemov – cestnega, železniškega, pomorskega, letalskega in logističnih sistemov – ter oblikovati in sprejeti celovito prometno politiko, usklajeno s prostorskim razvojem omrežja naselij, razvojem gospodarskih in drugih dejavnosti, prostorskim povezovanjem slovenskega omrežja z evropskimi prometnimi sistemi ter z upoštevanjem meril varstva okolja. Ob upoštevanju negativnih posledic obremenjevanja slovenskega prostora zaradi tranzitnega prometa, ki se bo v prihodnje še povečeval, je treba izkoristiti tudi pozitivne spodbude za učinkovitejšo organizacijo prometnega omrežja države ter za razvoj dopolnilnih dejavnosti. Ustrezno pozornost je treba nameniti tudi večjim prometnim vozliščem različnih vrst prometa s posebnim poudarkom na tranzitni legi Slovenije. Na teh točkah je treba pospeševati razvoj žarišč urbanizacije oziroma umeščanje urbanih dejavnosti, ki morajo biti dobro prometno dostopne s širšega vplivnega območja.

(24) Nadaljnje širjenje mest in naselij je treba načrtovati skladno s sistemom javnega potniškega prometa. Celostno obravnavanje prometnih dejavnosti mora zajeti tudi problematiko prometa v mestih, kjer povečevanje števila osebnih in drugih vozil že povzroča izrazite motnje in prostorsko-okoljske obremenitve.

(25) Pri osebнем prevozu je treba čim bolj preusmerjati motoriziran osebni promet na energetsko, prostorsko in okoljsko varčnejši in varnejši javni prevoz. Za prevoz tovora je treba bolj spodbujati uporabo železnice.

(26) Zaradi pozitivnega vpliva na prostorski razvoj je treba pospešeno razvijati informacijsko tehnologijo in ustrezno informacijsko infrastrukturo ter s tem pripomoči k boljši dostopnosti javnih storitev, povezovanju mest in naselij ter k njihovemu vključevanju v evropski prostor. Podpirati je treba mrežno povezavo vseh pomembnejših javnih lokalnih in regionalnih ustanov.

(27) Pridobivanje in prenos energije imata velik in praviloma nezaželen vpliv na okolje in prostor. Zato je treba pri načrtovanju posegov pri novih energetskih zmogljivostih nameniti še posebno pozornost možni izrabi obnovljivih virov energije (voda, veter, sonce, geotermalna energija, biomasa) in decentralizirani oskrbi z energijo ter pri tem upoštevati že dosežene obremenitve naravnega okolja in varovanje narave. Termoelektrarne je treba postopno opustiti ali učinkovito sanirati. Jedrsko elektrarno Krško je treba izrabi do načrtovanega konca delovanja ter razrešiti vprašanje dokončnega odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov. Kjer je iz prostorskih in ekonomskih razlogov smiselno, je treba uveljavljati sisteme daljinskega ogrevanja na podlagi izrabe obnovljivih virov energije oziroma širiti omrežja zemeljskega plina. S prostorskimi ureditvami ter načrtovanjem in gradnjo objektov je treba pospeševati varčevanje z energijo.

(28) Potrebe po infrastrukturnem opremljanju prostora se bodo z reurbanizacijo Slovenije ter s težnjami po urejenem in zdravem okolju še povečale. Glavno skrb je treba ob zagotavljanju zdrave pitne vode nameniti ravnanju s trdnimi odpadki in zbiranju ter čiščenju komunalnih odpadnih voda. Zastarele in dotrajane vodovodne sisteme je treba posodobiti, če bomo hoteli zagotavljati kakovostno vodo v skladu z veljavnimi evropskimi standardi. Sedanje ekstenzivno kopičenje odpadkov na odlagališčih je treba čim prej zamenjati z okoljsko primernejšimi in prostorsko manj potratnimi načini ravnanja. Tudi to vprašanje zahteva regionalni pristop in usklajeno prostorsko planiranje na najgosteje naseljenih območjih. Zaradi varstva površinskih in podzemnih voda je treba podpirati gradnjo kanalizacijskega omrežja zlasti na Krasu in na velikih, s podtalnico bogatih prodnih nanosih ter na območjih pridobivanja mineralnih vod. Vsa kanalizacijska omrežja morajo biti priključena na zmogljive in zanesljive čistilne naprave. Zagotoviti je treba tudi ustrezno predčiščenje industrijskih odplak.

Zagotavljanje površin za razvoj proizvodnih dejavnosti

Učinkovitejša organizacija prometnega omrežja

Razvijanje prometnih vozlišč

Načrtovanje mest in naselij skladno s sistemom javnega potniškega prometa

Spodbujanje razvoja telekomunikacijskih sistemov

Zmanjševanje negativnih vplivov pridobivanja in prenosa energije s smotrnim prostorskim planiranjem

Povečana skrb za gospodarjenje z odpadki ter zbiranje in čiščenje komunalnih odpadnih voda z regionalnim pristopom in usklajenim prostorskim planiranjem

<p>Ohranjanje kmetijskega prostora in dejavno varstvo kulturne krajine</p>	<p>(29) Kmetijski prostor je treba ohranjati tako z vidika varovanja naravnega vira za pridelavo hrane kot tudi zaradi vzdrževanja večfunkcionalnega podeželja in s tem ohranjanja kulturne krajine. Učinkovitejše gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči je treba doseči z izboljševanjem posestne strukture, spremembami tehnologij in drugimi strukturnimi ukrepi kmetijske politike v skladu s potenciali prostora. Neizogibne procese preobrazbe krajinskega prostora zaradi opuščanja kmetijske rabe in zaraščanja je treba tako obvladovati s selektivnim vzdrževanjem kulturne krajine, predvsem na območjih izjemnih kulturnih krajin.</p>
<p>Varovanje prostora ob upoštevanju zmogljivosti za bivanje na podeželju</p>	<p>(30) Ob upoštevanju naravovarstvenih, znanstvenih in turističnih potreb je treba proučiti možnosti širitve in zaokroževanja varovanih območij, pri čemer je treba upoštevati tudi potenciale podeželja za bivanje in razvoj okolju ustreznih gospodarskih dejavnosti.</p>
<p>Razvijanje gozdov v smislu večnamenskosti</p>	<p>(31) Gozdni prostor je treba razvijati v smislu večnamenskosti, pri čemer je treba posebno pozornost namenjati varovalnim gozdovom, gozdovom s poudarjeno ekološko, socialno in gospodarsko vlogo.</p>
<p>Povezovanje naravno ohranjenih območij v omrežje naravnih koridorjev</p>	<p>(32) Z usmerjanjem prostorskega razvoja v krajini je treba zagotavljati povezovanje naravno ohranjenih območij v omrežje ter jih povezovati z evropskim sistemom naravnih koridorjev (ekokoridorjev).</p> <p>(33) Voda postaja vse dragocenejši in vse bolj iskan naravni vir. Zaradi tega je treba dosledneje varovati vodne vire, zlasti v podtalnici in povirjih. Kjer koli je mogoče, je treba biološko in krajinsko oživljati regulirane vodotoke. Zaradi visoke biotske vrednosti je treba varovati mokrišča in preprečevati intenzivno rabo poplavnih zemljišč. Vodotoke v ureditvenih območjih mest in naselij je treba zavarovati ter jih vključevati v sisteme zelenih in rekreacijskih površin.</p>
<p>Varovanje vodnih virov in renaturacija vodotokov</p>	<p>(34) Pri ravnanju z vodami in vodnim režimom je treba posebno skrb nameniti poplavni varnosti, pri čemer je treba namesto dosedanjega povečevanja pretočnosti vodotokov iskati ustrezne rešitve predvsem v zadrževanju vode v povirjih.</p>
<p>Prednostno upoštevanje javnega interesa pri ravnanju z morjem in morsko obalo</p>	<p>(35) Zaradi omejenega obsega je treba s slovenskim morjem in obalnim prostorom, ki pomenita izjemen naravni vir in svojevrsten sistem, ravnati celovito in pri tem zagotoviti prednostno upoštevanje javnega interesa. V obalnem prostoru je treba ohranjati naravne koridorje in značilne stike kopnega z morjem. Prednost pri razvoju je treba dajati tistim dejavnostim, ki so neposredno povezane z morjem.</p>
<p>Preprečevanje naravnih in drugih nesreč</p>	<p>(35a) Slovensko ozemlje je potencialno ogroženo zaradi naravnih in drugih nesreč, zato je treba pri urejanju prostora, še posebej pa pri načrtovanju posegov v prostor in njihovem izvajanju, upoštevati naravne procese, možne izredne razmere in vojna dejstvom ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečitev ali zmanjšanje in odpravo njihovih negativnih posledic.</p>
<p>Podpiranje razvoja visokošolskih in raziskovalno-razvojnih središč</p>	<p>(36) Izobraževanje na vseh stopnjah in v vseh oblikah je v sodobnem svetu pomemben mestotvoren dejavnik. V Sloveniji je vrsta pobud za ustanavljanje novih visokošolskih in raziskovalno-razvojnih središč. To je vsekakor pozitiven proces, ki ga je treba podpreti in vključiti v razvojne programe in prostorske plane. Zato je treba izobraževanju zagotoviti ne le potrebne površine, ampak tudi druge možnosti za razvoj, med katerimi postaja vse pomembnejša kakovost bivalnega in delovnega okolja.</p>
<p>Kakovostna zakonodaja in njeno dosledno izvajanje kot prvi pogoj za učinkovito politiko urejanja prostora</p>	<p>Izvajanje politike urejanja prostora</p> <p>(37) Za urejanja prostora je treba oblikovati učinkovit, medsektorsko in na vseh ravneh povezan sistem ukrepov, ki bodo zagotavljali izvajanje sprejete politike urejanja prostora.</p> <p>(38) Zakonska in institucionalna ureditev</p> <ul style="list-style-type: none"> · Za urejanje prostora je treba vzpostaviti dosleden pravni red, ki bo temeljil na novem zakonu o urejanju prostora in usklajenih zakonskih in podzakonskih predpisih na okoljevarstvenem, naravovarstvenem, kulturnem, zdravstvenem, zemljiškem, stanovanjskem in infrastrukturnem področju, gradbeništvu in na vseh drugih področjih, ki vplivajo na urejanje prostora. · Pri urejanju prostora je treba zagotoviti prednostno upoštevanje javnega interesa.

- Uvesti je treba regionalno raven upravljanja kot nujen pogoj za uspešno obvladovanje procesov v prostoru.
- Utrditi je treba strokovne in upravne službe ter jasno opredeliti odgovornosti in naloge posameznih ravni upravljanja (država – regije – občine). Pri tem se morajo izraziti tudi smotrna povezanost strateške ravni planiranja prostorskega razvoja s pripravljanim ter izvajanjem lokacijskih odločitev, s tem da je temeljna odgovornost za urejanje prostora na regionalni in lokalni ravni.
- Zagotoviti je treba skladno delovanje različnih sektorjev državne uprave, ki vplivajo na urejanje prostora.
- Zagotoviti je treba pregledno in stalno usklajevanje nasprotujočih si interesov v prostoru.

(39) Finančno-ekonomski ukrepi

- Ustanoviti je treba namenske sklade in razviti davčno politiko ter oblikovati druge oblike spodbud in nadomestil, ki bodo spodbujali zeleni prostorski razvoj. Za zagotavljanje zadostnih in cenovno primernih stavbnih zemljišč je treba oblikovati posebne sklade in jim zagotoviti pridobivanje zemljišč s prednostnimi nakupi ali nakupi v javnem interesu.
- Spodbujati je treba naložbeno partnerstvo javnega in zasebnega sektorja kot eno od pomembnih sodobnih oblik financiranja zahtevnejših razvojnih projektov.
- Za mesta in somestja ter druga pomembnejša naselja je treba pripraviti in sprejeti ustrezno strategijo in programe razvoja. Zagotoviti je treba pripravo celovitih razvojnih ali prenovitvenih načrtov mest in naselij ter z njimi uskladiti naložbe v infrastrukturno opremljanje.
- Določiti je treba jasna merila za zajemanje zemljiške rente v obliki koncesijskih dajatev in nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč in drugih nadomestil kot pomembnega instrumenta za usmerjanje poselitve in drugih posegov v prostor.

(40) Razvoj stroke in informacijskega sistema

- Izboljšati in posodobiti je treba prostorske evidence in vzpostaviti zanesljiv prostorski informacijski sistem, ki bo omogočal stalno spremljanje stanja in teženj v prostoru ter vključevanje v odločanje o urejanju prostora.
- Zagotoviti je treba možnosti za stalno in kakovostno raziskovanje, planiranje in projektiranje.
- Zagotoviti je treba kakovostno izobraževanje in usposabljanje strokovnih kadrov za urejanje prostora.
- V sistemu planiranja in projektiranja je treba uveljaviti soodvisnost pri izdelovanju, sprejemanju in uresničevanju prostorskih in urbanističnih zasnov in načrtov ter presoj o vseh vplivih na okolje in zdravje ljudi.

(41) Promocija urejanja prostora

- Popularizirati je treba pomen in naloge urejanja prostora ter urbanističnega načrtovanja in oblikovanja krajine.
- Vzpostaviti je treba program sprotnega seznanjanja javnosti s posegi v prostor in s tem omogočiti ozaveščenost o vrednotah prostora, občutljivosti okolja in o pomenu kulturne dediščine ter tako povrniti zaupanje v stroko.

(42) Sodelovanje javnosti

- Razvijati in podpirati je treba vlogo organizacij civilne družbe (nevladne organizacije), ki lahko presegajo ožje in lokalne interese ter zagotovijo demokratičnost pri urejanju prostora, preprečujejo sebično zapiranje lokalnih skupnosti ali nespoštovanje skupnih in dolgoročnih interesov celotne družbe.
- Dosledno je treba spoštovati in spodbujati obveščenost in ustvarjalno sodelovanje javnosti v vseh procesih urejanja prostora. To se ne sme omejiti le na zakonsko predpisane postopke o razgrnitvi načrtov ali o dajanju formalnih soglasij, temveč je treba upoštevati interese neposredno prizadetih posameznikov in skupnosti.
- Pri iskanju najustreznejših rešitev je treba zagotoviti alternativne rešitve ter jih predstaviti javnosti v razumljivi in pregledni obliki.

Brez zagotavljanja primernih finančnih virov in drugih ekonomskih ukrepov ni mogoča učinkovita politika urejanja prostora

Izobraževanje strokovnih kadrov in razvit informacijski sistem kot učinkovito sredstvo za načrtovanje

Obveščenost kot prvi pogoj za uspešno sodelovanje javnosti pri planiranju

Vključevanje javnosti je ključnega pomena za kakovostno in učinkovito planiranje

Zagotavljanje sodobnega in učinkovitega sistema prostorskega planiranja za usklajevanje nasprotujočih si družbenih in individualnih interesov

Posebno mesto Prostorske zasnove Slovenije pri izvajanju politike urejanja prostora

Sklep

Politika urejanja prostora Republike Slovenije temelji na oceni stanja in daje usmeritve za urejanje prostora. Te izhajajo iz naše predstave o prihodnjem razvoju in položaju Slovenije ter temeljijo na težnjah gospodarskega razvoja, stanovanjske graditve, izboljševanja infrastrukture in potrebah po varovanju naravne in kulturne dediščine kot tudi na zunanjih pobudah, zlasti ob vključevanju v Evropsko unijo. Zaradi tako dinamičnega prepletanja različnih in nasprotujočih si javnih in zasebnih interesov v prostoru je treba zagotoviti ustrezne postopke za njihovo usklajevanje ter razviti sodoben in učinkovit sistem prostorskega planiranja. Politika urejanja prostora je pomemben akt v sistemu, ki sega od zakonskih predpisov, prostorskih zasnov in planov do usklajenih izvedbenih programov in načrtov, s katerimi bo glede na sedanje neustrezno stanje, pravni nered, delne sektorske razvojne strategije in graditeljsko samovoljo dosežen občuten premik. V sistemu prostorskega planiranja ima še posebno mesto prostorska zasnova Slovenije kot strateški dokument za usmerjanje prostorskega razvoja, katerega uresničevanje bo moralo biti podprto s sposobno strokovno službo in zanesljivim informacijskim sistemom. Pogoj za obvladovanje vedno novih izzivov in nalog v prostoru pa je reforma sistema urejanja prostora, ki jo nakazuje priprava nove zakonodaje o urejanju prostora.

Obrazložitev

1) Navedba razlogov za sprejetje predlaganega akta

Spremembe, ki jih je Slovenija doživela v zadnjih desetih letih – osamosvojitve, suverenost, parlamentarna demokracija, tržno gospodarstvo, zasebna lastnina, lokalna samouprava in vključevanje v evropske povezave – ter globalizacija z vsemi prostorskimi posledicami, ki se jim Slovenija ne more izogniti, zahtevajo odgovorno in učinkovito politiko urejanja prostora.

Slovenija mora ob upoštevanju mednarodno opredeljenih načel urejanja prostora suvereno odločati o lastnem prostoru, da bi zagotovila vzdržni razvoj in postopoma odpravljala posamezne slabosti dosedanjega spontanega in enostranskega razvoja v prostorskem, gospodarskem, socialnem in okoljskem pogledu.

Učinkovit in skladen prostorski sistem je treba oblikovati na podlagi sprejetih strateških ciljev. Za njihovo doseganje je treba izoblikovati instrumente za usmerjanje prostorskega razvoja in usklajevanje nasprotujočih si interesov, da bi se s tem izognili stihiji ekonomskega in političnega voluntarizma.

Na sedanji razvojni stopnji sistema planiranja prevladujejo sektorski nacionalni programi razvoja, politike oziroma strategije. K temu je treba dodati še odsotnost sodelovanja in usklajevanja med sektorji. Posamezne politike, kot je npr. gospodarska, so že uveljavljene. Politika urejanja prostora pa do zdaj ni bila jasno zapisana, razen tistih njenih delov, ki izhajajo iz Politike o poglavitnih smotrih in smernicah za urejanje prostora iz leta 1973 in prostorskih sestavin dolgoročnega družbenega plana, ki je zadnje spremembe doživel v letu 1999.

S Politiko urejanja prostora kot prvim dokumentom države Slovenije na področju prostorskega razvoja je treba omogočiti usklajevanje prostorskih odločitev v skladu z načeli in cilji gospodarskega in družbenega razvoja ter ohranjanja in razvoja kakovosti naravnega, bivalnega in delovnega okolja na ozemlju celotne države. Hkrati bosta zagotovljeni tudi vrednotenje ter ohranjanje danih in ustvarjenih prednosti Slovenije pri evropskem povezovanju.

2) Ocena finančnih posledic predlaganega akta

Politika urejanja prostora je zasnovana kot dolgoročen dokument države o prostorskem razvoju, ki ga zaradi široke naravnosti naj ne bi bilo treba pogosto spreminjati in dopolnjevati. Kljub temu pa lahko že danes predpostavljamo dva dogodka, ki bosta zahtevala preverjanje te politike. Prvi je vsekakor vstop Slovenije v Evropsko unijo in izkušnje s skupnim življenjem predvsem v zvezi z vplivi na prostor in zemljiško politiko. Drugi je oblikovanje regij kot vmesnega člana upravne organiziranosti Slovenije med sedanjimi (pre)majhnimi občinami in državo. Nova organiziranost bo zahtevala pripravo regijskih planov, s čimer bi bila Prostorska zasnova Slovenije razbremenjena podrobnejših usmeritev in bi lahko postala predvsem strateški usmerjalni dokument, ki bi določal politiko prostorskega razvoja na celotnem območju države ter usmeritve za usklajevanje pokrajinskih (regijskih), sektorskih in občinskih planov.

3) Usklajenost predlagane rešitve s pravnim redom Republike Slovenije

Pravnoformalna podlaga za pripravo Politike urejanja prostora Slovenije je Zakon o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/94, 23/96, 47/97), Delovni program Vlade Republike Slovenije za pripravo strateškega razvojnega plana in prostorskega plana RS iz leta 1992 (155. seja vlade z dne 6. 3. 1992), Zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 71, člen 11, z dne 18. 11. 1994) ter Sklepi in stališča Državnega zbora RS ob obravnavi Predloga odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Republike Slovenije (28. seja z dne 16. 2. 1995).

Temeljna vsebinska izhodišča za snovanje politike urejanja prostora so zapisana že v Ustavi Republike Slovenije, ki določa, da država v skladu z ustavnimi določili skrbi za zdravo življenjsko okolje (72. člen), ohranjanje naravnega bogastva in kulturne dediščine (5., 73. člen) ter za gospodarski, kulturni in socialni napredek prebivalstva na gorskih in hribovitih območjih (71. člen).

Druga skupina pravnih podlag so zakoni s področja urejanja prostora oziroma tisti deli teh zakonov, ki še veljajo, še posebej pa tisti členi, ki govorijo o upoštevanju razvojnih možnosti in skladnem razvoju. Med še veljavne dokumente spadajo tudi prostorske sestavine dolgoročnih družbenih planov, izdelane za celotno državno ozemlje oziroma občine in posamezna območja ali pa za posamezne dejavnosti. Tretja skupina so številni "sektorski zakoni, sprejete strategije in nacionalni programi, ki pomembneje vplivajo na prostorske spremembe.

Posebej je treba opozoriti tudi na upoštevanje določil mednarodnih dokumentov, ki se nanašajo na obveznosti prilagajanja mednarodnim načinom ravnanja v prostoru ter celovito zaščito vrednot. Vlada Republike Slovenije je na svoji 155. seji (6. 3. 1992) sprejela Delovni program Vlade Republike Slovenije za pripravo strateškega razvojnega plana in prostorskega plana Republike Slovenije, in sicer z vidika tako imenovanega razvojnega planiranja na ravni države. Zavod Republike Slovenije za prostorsko planiranje je kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor v letu 1993 pripravil dokument z naslovom Elementi pristopa in postopka izdelave prostorskega plana države, v letu 1994 pa še Delovni program Vlade Republike Slovenije za pripravo prostorskega plana Republike Slovenije. Na Uradu Republike Slovenije za prostorsko planiranje sta bila v letu 1995 pripravljena predlog Dispozicije za politiko urejanja prostora Republike Slovenije in predlog Dispozicije za prostorski plan Republike Slovenije, ki določa vsebino in obseg priprave ter organizacijo in potek dela.

Hkrati s Politiko urejanja prostora Republike Slovenije je Ministrstvo za okolje in prostor predložilo v obravnavo predlog Zakona o urejanju prostora ter Oceno stanja in teženj v prostoru Slovenije. Konec junija 2001 je Urad za makroekonomske odnose in razvoj predložil v razpravo Strategijo gospodarskega razvoja Slovenije, v pripravi pa je predlog Prostorske zasnove Republike Slovenije. Ta dva dokumenta skupaj sestavljata krovni usmerjevalni dokument za področne strategije in programe, ki vplivajo na urejanje prostora.

4) Medresorska usklajenost

Politika urejanja prostora je bila poslana v medresorsko usklajevanje vsem ministrstvom, ustreznim organom v njihovi sestavi, vladnim in drugim javnim službam ter ustanovam kot tudi strokovnjakom za urejanje prostora in strokovnim društvom. Dodatno pa je bilo gradivo usklajeno po sejah Odbora Vlade RS za gospodarstvo in Odbora Vlade RS za državno ureditev in javne zadeve z dne 11. 12. 2001 še z Ministrstvom za obrambo, Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Ministrstvom za kulturo.

S sprejetjem Politike urejanja prostora bo določen politični okvir za usklajevanje sektorskih politik z izrazito prostorskimi učinki. To velja zlasti za ključne dejavnike prostorskega razvoja, med katere poleg poselitve skupaj z vsemi dejavnostmi, povezanimi z njo, vsekakor štejemo infrastrukturo in najpomembnejše dejavnosti, katerih podlaga so naravni viri (kmetijstvo, gozdarstvo, turizem). Usklajevanje področnih politik postaja vse pomembnejše tudi v širšem evropskem okviru (ne glede na članstvo v EU), saj smo priča vse hitrejšemu nadnacionalnemu povezovanju zlasti na področju prometa, tehnološkega razvoja, varstva okolja in oblikovanja čezmejnih regij.